

Καθηγήτρια Δήμητρα Κούκουρα

Τίτλος μαθήματος:

A) Η μετάδοση του μηνύματος του ευαγγελίου στον σύγχρονο κόσμο-οι κώδικες επικοινωνίας

B) Εκκλησία και γυναίκες

Περιεχόμενο

A. Το μήνυμα του Ευαγγελίου και οι έξι κύριοι παράγοντες επικοινωνίας που υπεισέρχονται στη μετάδοσή του (πομπός, δέκτης, μήνυμα, θέμα, αγωγός), παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, εφόσον είναι αλληλεξαρτώμενοι και επιπλέον έχουν άμεση σχέση με την ιδιαιτερότητα του σύγχρονου πολυπολιτισμικού περιγύρου ως προς την κωδικοποίηση του μηνύματος. Η θεώρηση αυτή διευκολύνει στη δυναμική κατανόηση της Ορθόδοξης παράδοσης και την ορθή στάση της απέναντι στις άλλες χριστιανικές και θρησκευτικές παραδόσεις.

B. Η θέση της γυναίκας στην εκκλησία και οι ρόλοι που μπορεί να αναλάβει στην κοινωνική της διάσταση αποτελούν αντικείμενο μελέτης στα πλαίσια του ευρύτερου προβληματισμού «φύλο και θρησκεία». Εξάλλου οι αυξημένοι σύγχρονοι ρόλοι των γυναικών σε άλλες χριστιανικές παραδόσεις (χειροτονία στον βαθμό του πρεσβυτέρου και του Επισκόπου), αλλά και ο εμφανής δημόσιος αποκλεισμός τους από άλλες θρησκείες, δίνουν την αφορμή για τον σαφέστερο και ευρύτερο προσδιορισμό των ρόλων τους στην Ορθοδοξία σε σχέση με το παρελθόν.

Στόχοι της ενότητας

A'

-η εμπέδωση της σημασίας των παραγόντων της επικοινωνίας και της ανάγκης το αναλλοίωτο μήνυμα του Ευαγγελίου να κωδικοποιείται σε σχέση με την ιδιαιτερότητα του αποδέκτη και της εποχής του

- οι πολλαπλές δυνατότητες των συγχρόνων αγωγών επικοινωνίας

- η κατανόηση των επικοινωνιακών προϋποθέσεων για τις διαχριστιανικές και διαθρησκειακές προσεγγίσεις στο επίπεδο των μελών των διαφόρων κοινοτήτων και των ηγετών τους

B'

- η κατανόηση της διαχρονικής υποβάθμισης των ρόλων των γυναικών μέσα στη ζωή της εκκλησίας με κριτήρια κοινωνικά και η αποδέσμευσή τους από θεολογικές προϋποθέσεις

-η δυναμική προσέγγιση της ορθόδοξης παράδοσης ως προς τους ρόλους των γυναικών και η εξοικείωση με τον σύγχρονο ορθόδοξο προβληματισμό που δίνει απαντήσεις στις προκλήσεις άλλων χριστιανικών παραδόσεων

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι επιμορφούμενοι αναμένεται:

- να συνειδητοποιήσουν τη σημασία του διαλόγου στις διαχριστιανικές και διαθρησκευτικές σχέσεις και στη συνάντηση λαών και πολιτισμών.
- να εμπνεύσουν στους μαθητές τους το πνεύμα της οικουμενικότητας της ορθοδοξίας, η οποία διαλέγεται χωρίς φοβικά σύνδρομα
- να αποδεσμεύσουν τον θρησκευτικό παράγοντα από τις πολιτικές σκοπιμότητες που δημιουργεί τον φανατισμό και τον ρόλο του στην καλλιέργεια της ειρήνης
- να διακρίνουν την σωτηριολογική ισοτιμία ανδρών και γυναικών μέσα στην Εκκλησία από τον παραγκωνισμό των γυναικών στην κοινωνική της διάσταση, λόγω εξωτερικών πολιτιστικών παραγόντων
- να εξοικειωθούν με τον σύγχρονο διαχριστιανικό και ορθόδοξο προβληματισμό
- να κατανοήσουν τη συμβολή τους και τους πολλαπλούς δημιουργικούς τους ρόλους στο γενικότερο έργο της εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο και να βοηθήσουν τους μαθητές να αναθεωρήσουν αρνητικές πολιτιστικές καταβολές εις βάρος των γυναικών.

Εφαρμογή-αξιοποίηση

Εάν αφομοιωθούν οι στόχοι οι επιμορφούμενοι θα έχουν επικαιροποιημένη πληροφόρηση, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν ευχερέστερα απορίες που εγείρονται μέσα στη σχολική τάξη, στον σύλλογο των καθηγητών και στην ευρύτερη κοινωνία για τη μαρτυρία του μηνύματος του Ευαγγελίου στον σύγχρονο κόσμο και για την επίμαχη θέση των γυναικών στη ζωή της εκκλησίας σε σχέση με τα πολιτιστικά δεδομένα της εποχής

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Αλβανίας, *Παγκοσμιότητα και Ορθοδοξία*, Εκδόσεις ΑΚΡΙΤΑΣ, Αθήνα 2005.

Του ιδίου, *Ιεραποστολή στα ίχνη του Χριστού, Θεολογικές μελέτες και ομιλίες*, Εκδ. Αποστολικής Διακονίας, Αθήνα, 2007.

Δήμητρας Κούκουρα, Επανευαγγελισμός στις σύγχρονες «χριστιανικές κοινωνίες. Μία ορθόδοξη προσέγγιση.

<http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis/article/view/4302/4380>

Ιωάννη Πέτρου, Θρησκευτικός Πλουραλισμός και διαθρησκειακός διάλογος στη σύγχρονη κοινωνία <http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis/article/view/3922/3949>,

Dana L. Robert, “Witness and Unity in 21st Century World Christianity”

<http://www.globalchristianforum.org/manado-paper01.html>

Hubert van Beek, *Revising Christian Unity, Revisioning Christian Unity, The Global Christian Forum*, Regnum books International, 2009.

¹www.patrimoine-religieux.fr/.../eglises.../vivre-autrement-ma-maison-est-une-eglise προσπελάστηκε 20/05/2014

Together Towards Life: Mission and Evangelism in Changing Landscapes, 85, <http://www.oikoumene.org/en/resources/documents/wcc-commissions/mission-and-evangelism/together-towards-life-mission-and-evangelism-in-changing-landscapes>

International Encyclopedia of Communication, Oxford University Press 1989, Vol. 3, Models of Communication, p. 36-43.

John Petrou, The Importance of the World Conference on “Church and Society”, its Methodology and its Critical Approach, <http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis/article/view/1601/3294>, προσπελάστηκε 10/05/2014.

Alistair Stewart- Sykes, *From Prophecy to Preaching. A Search for the Origins of the Christian Homily*, Leiden, Brill, 2001, p. 4.

Σάββα Αγουρίδη, «Ισότητα των φύλων και Εκκλησία», στο *Οράματα και Πράγματα*, Άρτος Ζωής: Αθήνα, 1991.

Ευανθίας Αδαμτζίλογλου , *Η γυναίκα στη Θεολογία του Απ. Παύλου* (διδ.διατριβή), Θεσσαλονίκη, 1989.

_____, *Ήσαν δε εκεί γυναίκες πολλαί...*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Simbo 1997

_____, *Ουκ ένι άρσεν και θήλυ*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Simbo 1998

Behr-Sigel Elizabeth, *Το λειτούργημα της γυναίκας στην Εκκλησία* (μετφρ. Καίτη Χιωτέλλη), Αθήνα, άνευ χρονολογίας.

Κωνσταντίνου Γιοκαρίνη, *Η Ιερωσύνη των Γυναικών. Στο πλαίσιο της Οικουμενικής Κίνησης*, Επέκταση: Κατερίνη, 1995.

Δρεπτάκη-Λαρίου Μαρία, *Η γυναίκα στην Καινή Διαθήκη*, Αθήνα: Εκδόσεις Επτάλοφος, 2005

Θεοδώρου Ευάγγελου, *Χριστιανισμός και Φεμινισμός*, Αθήνα 1989.

_____, *Η χειροτονία ή χειροθεσία των Διακονισσών* (διδ.διατριβή), Αθήνα 1954.

Thomas Horoko (ed.), *Women and the Priesthood*, N.Y., 1983

Καλογεροπούλου-Μεταλληνού Β., *Η γυναίκα στην καθ' ημάς Ανατολή*, Αθήνα 1992

Ελένη Κασσελούρη - Χατζηβασιλειάδη, «Ο Ιησούς και το όραμα της κοινωνίας ανδρών-γυναικών», *Διάβαση* 45 (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2003) .

_____, *Φεμινιστική Ερμηνευτική. Ο παράγοντας «φύλο» στη σύγχρονη βιβλική ερμηνευτική*, Εκδόσεις Πουρνάρα: Θεσσαλονίκη 2003

_____, «Φεμινιστική Θεολογία: Πρόκληση για διάλογο», *Ορθοδοξία* 2 (Νοέμβριος 1999).

_____, *Η διήγηση της Μυράλειψης του Ιησού στα ευαγγέλια*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2006

Δήμητρας Κούκουρα, *Η θέση της γυναίκας στην Ορθόδοξη Εκκλησία και άλλα μελετήματα οικουμενικού προβληματισμού*, Θεσσαλονίκη 2005.

Γενναδίου Λυμούρη (εκδ.), *Η θέσις της γυναικός εν τη Ορθόδοξω Εκκλησία και τα περί χειροτονίας των γυναικών*, Τέρτιος: Κατερίνη 1994

Νικόλαου Ματσούκα, « Η ιερωσύνη των γυναικών ως θεολογικό και οικουμενικό πρόβλημα», στο *Ορθόδοξη Θεολογία και Οικουμενικός Διάλογος*, Εκδόσεις Αποστολικής Διακονίας: Αθήνα 2005.

Ιωάννου Πέτρου, *Χριστιανισμός και κοινωνία*, Γυναίκα και Χριστιανισμός, σελ. 386-406, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2004.

Σταθοκώστα Βάσω, «Οικουμενική δεκαετία του Π.Σ.Ε.: Οι Εκκλησίες αλληλέγγυες με τις γυναίκες», *Καθ' Οδόν* 9 (1994) σελ. 47-61.

Χιωτέλλη Κ., «Η θέση της γυναίκας στην Ορθόδοξη Εκκλησία», *Σύναξη* 36 (1990) 33-45

_____, « Η συμμετοχή της γυναίκας στη ζωή και το έργο της Εκκλησίας», *Καθ' Οδόν* 9 (1994) 113-122.

Elisabeth Behr- Sigel & Kallistos Ware, *The Ordination of Women in the Orthodox Church*, WCC Publications: Geneva, 2000

Christina Breaban, Sophie Deicha, Eleni Kasselouri-Hatzivassiliadi (eds.), *Women's Voices and Visions of the Church. Reflections of Orthodox Women*, WCC, 2006

Thomas Hopko (ed.), *Women and the Priesthood*, N.Y., 1983

Kyriaki Karidoyanes-Fitzgerald (ed.), *Orthodox Women Speak. 'Discerning the Signs of the Times'*, Brookline: Holy Cross Orthodox Press/ Geneva: W.C.C. Publications, 1999, 98-104.

Gennadios Limouris, *Woman in Dialogue within the Orthodoxy and the Ecumenical Movement in the 20th century. A historical Survey*, *KANON XVI* (2001), p. 1-24.